

Iniciació a la Histopatologia

Tipus d'assignatura : optativa de segon cicle

Departament responsable : Biologia Cel·lular

Coordinador : M.Durfort

Distribució temporal : setembre-febrer (3 crèdits de teoria i 3 de pràctiques)

OBJECTIUS

Reconeixement dels principals teixits i òrgans en condicions normals i patològiques.

Interpretació d'esquemes i de imatges microscòpiques.

Coneixement de les principals parasitosis presentades per invertebrats i vertebrats principalment de l'àrea mediterrànea i la seva tipificació tissular, fent èmfasi en aquelles espècies d'interès en ramaderia i pesca, així com en la seva repercussió en la productivitat (taxa de reproducció) com a possibles vectors de malalties en l'espècie humana.

AVALUACIO

Memòria de pràctiques 20%

Qüestionari dels seminaris... 5%

Prova de síntesi..... 75%

PROGRAMA DE TEORIA

Tema 1. Mètodes en patologia. Autòpsia. Obtenció de biòpsies i raspats. Processament de les mostres. Citopatologia de les vies respiratòries i les vies genitals. Els esputs i altres secrecions. Tècniques citoquímiques. Mètodes immunohistoquímics. Citometria i citofluorometria. Anàlisis citogenètics.

Tema 2. Revisió dels principals agents causals de parasitosis en mol·luscs, crustacis, peixos i mamífers. Virus, bacteris, clamídies, protozous, trematodes, copèpodes i insectes.

Tema 3. Principals òrgans diana en invertebrats i vertebrats.

Tema 4. Principals reaccions cel·lulars, simptomàtiques d'una alteració parasitària o provocada per condicions mediambientals desfavorables. Picnòsis, cariòlisi, cariòresi, clasmatoцитosi, apoptosi. L'acumulació de pigments i cossos residuals. La necrosi cel·lular.

Tema 5. Cèl·lules hemocitàries i del sistema immune defeniu davant d'una presència de paràsits i que intervien en el procés inflamatori. La inflamació aguda i les seves variants. La inflamació crònica. Factors que modifiquen la reacció inflamatòria.

Tema 6. Consideració general sobre els processos d'agregació, oclusió, infiltració pervascular. L'encapsulació hemocitària. La diapedesi. La infiltració granulocitària. La degranulació. L'eventual formació de perles.

Tema 7. Processos de reparació tissular: no específica i específica. Regeneració. Esclerosis. Processos de proliferació: hipertròfia, hiperplàsia, displàsia. Fibroplàsia, adenoplàsia. La formació de concrecions o càlculs.

Tema 8. Processos degeneratius: atròfia, metaplàsia, ulceració, erosió, vascularització, edema.

Tema 9. La neoplàsia: general, no específica benigna, benigna multifocal, invasiva local i difusa. Neoplàsies en diferents òrgans: hematopoiètica, germinal, digestiva respiratòria, renal, muscular i nerviosa.

Tema 10. Estudi de casos concrets de parasitosis en espècies d'invertebrats d'interès en aqüicultura. Possible repercussió de la parasitosi en la reproducció (productivitat) i en la qualitat de la carn.

Tema 11. Estudi de casos concrets de parasitosis en espècies de vertebrats d'interès en aqüicultura i ramaderia. Possible repercussió de la parasitosi en la reproducció (productivitat) i en la qualitat de la carn i altres derivats.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques es basaran en el processament de les mostres des de la fixació fins a l'obtenció de les preparacions histològiques i l'obtenció d'imatges fotogràfiques.

Interpretació de diverses parasitosis a nivell histològic.

Projecció de vídeos científics sobre aquesta problemàtica.

Conferències per part de diversos especialistes en la matèria.

Visita al Serveis Científicotècnics de la Universitat de Barcelona per obtenir imatges ultraestructurals amb els microscopis electrònics de transmissió i de rastreig.

Caldrà presentar una Memòria de pràctiques amb el material gràfic aconseguit

BIBLIOGRAFIA

BONET,S.,BRIZ,M.,PINART,S.,SANCHO,S.,GARCÍA-GIL,N.,BADIA,E.-Morfología espermàtica en porcí., Arxius Seccions de Ciències ,CXXVI.,IEC.,2000.

BRUMPT, L.; BRUMPT, V. Parasitologia práctica. Barcelona: Toray-Manson1969

COLES, E. H. Diagnóstico y Patología en aria. Madrid, Interamericana,1986

COMBES, CL. Atlas Mondial de Cercaires. París, Mémoires du Muséum National d'Histoire Naturelle, 1986

- CORDERO DEL CAMPILLO, M. Índice-Catálogo de Zooparásitos Ibéricos**
Madrid. Ministeri de Sanitat i Seguretat Social, 1980
- CURRAN, R.C. Atlas d'histopathologie. París. Masson, 1967**
- CHENG, TH.C. Parasitología General. Madrid: Ed. A.C, 1978**
- DAMJANOV, I. Histopathology. A color Atlas and Textbook. Williams & Wilkins,
Baltimore,1996**
- ESCH, G.W.; FERNÁNDEZ, J.C. A Functional Biology of Parasitism.**
Londres: Chapman &Hall, 1984
- ESPINOSA DE LOS MONTEROS. Patología en Acuicultura. Madrid
CAYCIT,1988**
- FARIÑA, J.; RODRÍGUEZ, J. Citopatología respiratoria y pleural. Madrid:
ed. Panamericana, 1996**
- FISCHER, W.S. Disease Processes in Marine Bivalve Molluscs, Maryland:
Amerc. Fish.Soc.Publ 19, 1988**
- GALLEGO, J. Manual de parasitología. Morfología y biología de los parásitos
de interés sanitario. Ed. Universitat de Barcelona,2003.**
- GRIGNASCHI, V.J. Diagnóstico citológico de las hemopatías. Buenos
Aires, Ed Panamericana, 1981**
- HAFEZ,E.S.E.,HAFEZ,B.Reproducción e inseminación artificial en animales.
7ª ed.,McGrawHill Madrid.,2000**
- HAWKEY, C.M.; DENNET, T.B Atlas de hematología veterinaria comparada.
Barcelona: Ed. Grass, 1989**
- HUMPHREYS, D.J; Toxicología Veterinaria. Madrid: Interamericana, 1976**
- KABATA,Z; Parasitic Copepoda. Londres: The Ray Society, 1979**
- KIERSZENBAUM,A,L; Histology and Cell Biology.An introduction to Pathology.
Ed.MosbySt.Louis, 2002**
- KINKELIN, P; MICHEL, CH.; GHITTINO, P. Tratado de las Enfermedades de los Peces
Saragossa: Ed. Acribia, 1991**
- MARCATO, P.S. Anatomía e Histología Patológica Especial de los
Mamíferos Doméstico, 2a ed. Madrid: Interamericana, 1990**
- MARKELL, E.K.; VOGEL, M.; DAVID,T.J Parasitología Médica, 6a edició,
Madrid: Interamericana, 1990**
- MILIKOWSKI,CL.; BERMAN, I. Atlas de Histopatologia Ed Marbán. Madrid.,2001.**
- NOBLE, E.; NOBLE,G.A. Parasitology (The Biology of Animal Parasites)
5a edició, Filadèlfia: Lea and Febiger, 1982.**
- PARDO,f.j.- Anatomía Patológica.
Ed.Mosby.,Madrid.,1997**

ORDI, J et al.-Anatomia patològica general.

Ed.Universitat de Barcelona.,1998

**STEVENS, A.; LOEWE, J.S.; YOUNG B. Histopatològia bàsica de Wheater:
atlas y texto en color. Ed Elsevier, Barcelona 2003**

**TABET-DERRAZ, O.-Elements de Parasitologie. Institut des Sciences Médicales,
Alger.,1984**

WAKELIN, D.-.- Immunity Parasites.,Ed.E.Arnold.,Lonmdres.,1990

**ZARZUELO PASTORE, E.- Principales enfermedades infecciosas de los peces.
Biblioteca Técnica Aedos.,Barcelona.,1981**

**A les biblioteques de les facultats de Farmàcia i Veterinària poden trobar-se
revistes mensuals o trimestrals internacionals.**

**A Biologia Cel·lular tenim *Parasitology Today*, i la *Revista de la societat Espanyola
de parasitologia* i diversos llibres d'actes de congressos i simposis.**